

Nr 95

Av herr Gustafsson i Borås m. fl., om rätt till avdrag vid beskattningen för gåvor till allmännyttiga ändamål.

(Lika lydande med motion nr 58 i Första kammaren)

Vid ett flertal tillfällen bl. a. 1964 och 1965 har riksdagen haft att behandla motioner rörande rätt till avdrag vid beskattning för gåva till humanitära, kulturella, religiösa, vetenskapliga eller eljest uppenbart allmännyttiga ändamål. Förslag framfördes vid 1964 och 1965 års riksdagar att en utredning borde tillsättas för att granska de med en dylik avdragsrätt sammanhängande problemen. Motionerna bifölls dock inte.

Det torde råda allmän enighet om nyttan och värdet av det arbete som utföres av t. ex. humanitära, kulturella, religiösa och vetenskapliga organisationer. Dessa bedriver ofta verksamhet som utgör ett värdefullt komplement till samhällets egna institutioner, exempelvis i kampen mot alkoholmissbruk och ungdomsbrottslighet samt i det allmänna sociala hjälparbetet. Skäl föreligger alltså för ett samhällets stöd till dessa organisationer. I princip torde man också vara enig härom.

Då tidigare förslag framlagts om stöd åt dylika organisationer i form av avdragsrätt för gåvor har invänts att samhället i stället bör medverka genom direkta bidrag till organisationerna. Detta synes oss icke utgöra något bärande skäl att vägra den föreslagna avdragsrätten, då ett bidragssystem, såsom påpekats i tidigare motioner, mycket väl kan förenas med en avdragsrätt vid beskattningen för den enskilde givaren. Att en sådan avdragsrätt skulle medverka till ett ökat intresse från skattebetalarna att stödja dessa olika samhällsgagnande verksamheter torde ingen betvivla. Ett system med statsbidrag i kombination med avdragsrätt skulle ge organisationerna större resurser till sin verksamhet än enbart statsbidrag, vilkas storlek oftast av finansiella skäl måste komma att bli otillfredsställande.

Frågan har tidigare prövats i ett 1956 avgivet betänkande från skattelagssakkunniga dock utan att någon ingående utredning företagits. Härvid anfördes att avdrag av denna art skulle strida mot den i svensk beskattningsrätt allmänt gällande skatteförmågeprincipen. Mot detta kan invändas att dessa avdrag skulle ligga så i linje med de avdrag som redan nu medges av sociala skäl, försäkringspremier o. d., att ett »gåvoavdrag» icke skulle utgöra något direkt främmande element i skattelagstiftningen. Tidigare har ävenledes medgivits avdrag vid beskattningen för gåvor till allmännyttiga eller behjärtansvärda ändamål.

Skattelagssakkunniga ansåg sig icke, bland annat till följd av ovan redovisade skäl, kunna förordna en självständig avdragsrätt för gåvor av här angivet slag. Däremot har som presumtiv teknisk lösning angivits att ett

dylikt »gåvoavdrag» sammankopplades med det nuvarande avdraget för försäkringspremier o. d. Avdragsrätten skulle därvid som nu vara begränsad till vissa maximibelopp. Avdrag för försäkringspremier och dylikt medges av sociala skäl, och så till vida finner de sakkunniga ej några avgörande principiella skäl föreligga mot att de skattskyldiga medges att utnyttja detta maximerade avdrag till gåvor av angivet slag. Naturligtvis bör vid en sådan lösning maximibeloppet omprövas med hänsyn till denna nya avdragsrätt.

Vid tidigare behandling av frågan har också pekats på de svårigheter som skulle uppstå då det gäller att i en författning klart avgränsa de ändamål, vilkas främjande genom bidrag skulle ge avdragsrätt. Vi kan hålla med om att detta vid en första anblick kan verka komplicerat, men efter en väl genomarbetad utredning torde i lagtext här åsyftade organisationer av olika slag kunna ges en beskrivning, som tillräckligt klart anger vilka ändamål som kan komma i fråga.

I många länder har man sedan länge haft en avdragsrätt av denna art. I motion 1962 II:592 återfinns en utförlig redogörelse för bestämmelserna i dessa länder, till vilken vi hänvisar.

En utredning bör tillsättas rörande i denna motion aktualiserade spörsmål. Utredningen bör fritt pröva de möjligheter till lösning som må finnas. Vi anser dock att avdragsrätten endast bör tillkomma fysiska personer och att en maximigräns måste sättas för det avdragsgilla beloppet.

Med stöd av vad vi ovan anfört hemställes,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning rörande införande av rätt för fysiska personer till avdrag vid beskattningen för gåvor upp till viss maximigräns till humanitära, kulturella, religiösa, vetenskapliga eller eljest uppenbart allmännyttiga ändamål.

Stockholm den 20 januari 1966

<i>Axel Gustafsson</i> i Borås	<i>Eric Nelander</i>	<i>Arne Persson</i> i Heden
<i>Jöns Nilsson</i> i Bästekille	<i>Hans Nordgren</i>	<i>Thorvald Källstad</i>
<i>Carl Eric Hedin</i>	<i>Mårten Werner</i>	<i>Gösta Sterne</i>
<i>Gunnar Hyltander</i>	<i>Tore Nilsson</i>	<i>Yngve Hamrin</i> i Jönköping
<i>Einar Rimmerfors</i>	<i>Anders Jonsson</i>	<i>Per-Eric Ringaby</i>
<i>Sven Wedén</i>	<i>M. Berglund</i>	<i>Augustinus Keijer</i>
<i>Sigfrid Löfgren</i>	<i>Daniel Wiklund</i>	<i>Olle Westberg</i>
<i>Olaus Nyberg</i>	<i>Gideon From</i>	<i>Sigvard Rimås</i>
<i>C.-Wilh. Lothigius</i>	<i>Sven Antby</i>	<i>Bengt Börjesson</i> i Falköplug
<i>John Eriksson</i> i Bäckmora		<i>David Gomér</i>